

níž se má družstvo o jeho bytovou potřebu starati. Ovšem podotknouti jest, že zaměstnanec, přeložen byv na odpočinek, nepozbývá touto prostou okolností ještě vlastnosti státního nebo veřejného zaměstnance. Ale v tomto případě jde o něco jiného. Žalovaný dle vlastního doznání jest nyní zaměstnán jako úředník v truhlářském závodě své matky, majitelky jednopatrového domu o 5 bytech. Jest tedy nyní soukromým úředníkem u své matky. Dovolací soud sdílí názor ministerstva sociální péče, který vyslovilo v bodu 1 svého výnosu ze dne 17. prosince 1923, čís. 42603/II 1923, že příčí se zásadám, na nichž v t o m t o p ř í p a d ě spočívá pravý účel družstevní, by byt byl ponechán takovému členu, který, nekonaje již funkce, se státní neb veřejnou službou spojené, má zaměstnání jiné; při tom nerozhoduje, zda žalovaný jest vlastníkem soukromého podniku či jen úředníkem v něm. Proto v tomto případě jest okolnost tuto považovati za důležitou zá vadu po rozumu Šu 21 stanov žalujícího družstva, k výpovědi poměru nájemního opravňující.

Čís. 4168.

Není-li vzhledem k různosti procesního práva, platného jednak v historických zemích, jednak na Slovensku, pro žalobu příslušným ani dovolaný soud v historických zemích ani dovolaný soud na Slovensku, jest, prohlásily-li se oba soudy nepřislušnými, pro spor stanovití příslušný soud podle Šu 28 j. n.

(Rozh. ze dne 23. září 1924, Nd I 377/24.)

Nezl. Marie V-ová zastoupená poručníkem Josefem F-em v Lambachu, Horní Rakousy, domáhala se žalobou na Josefu M-ovi, poddůstojníku v Lučenci zvýšení výživného, které jí právoplatným rozsudkem okresního soudu v Jaroměři ze dne 28. června 1921 proti žalovanému bylo přiřknuto, a sice žádala zvýšení z 50 Kč na 100 Kč měsíčně. Žaloba podána byla dne 2. června 1923 u okresního soudu v Lučenci, který ji usnesením ze dne 3. června 1923 s poukazem na zák. čl. I:1911 pro místní nepřislušnost z toho důvodu odmítl, že příslušným jest okresní soud v Jaroměři, který v této záležitosti již rozhodl a základní rozsudek vynesl. Usnesení to vešlo v moc práva (§ 51 čís. 2 a 3 uh. c. ř. s.). Po té podal poručník dne 22. června 1923 tutěž žalobu u okresního soudu v Jaroměři, který však ji bez vyřízení odstoupil usnesením ze dne 25. června 1923 podle §§ 65 a 68 j. n. zase okresnímu soudu v Lučenci. Tento soud ji však vrátil okresnímu soudu v Jaroměři, načež rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 19. září 1923 bylo vysloveno, že k vyřízení žaloby příslušným jest okresní soud v Jaroměři, který o ní podle §§ 230, 431, 440 po případě dle prvního odstavce Šu 435 c. ř. s. má rozhodnouti. Po té odmítl okresní soud v Jaroměři usnesením ze dne 7. listopadu 1923 žalobu pro místní nepřislušnost, odvolává se na §§ 65 a 68 j. n. Též toto usnesení vešlo v moc práva. Rozhoduje záporný spor o příslušnost ustanovil Nejvyšší soud dle Šu 28 j. n. a Šu 52 (uh.) zák. čl. I:1911 okresní soud v Lučenci za onen soud tuzemský, který jest místně příslušným k provedení sporu.

D ů v o d y:

Jde tu o záporný spor o příslušnost mezi dvěma okresními soudy republiky Československé, z nichž jeden má sídlo v oblasti historických zemí, druhý na Slovensku. V řízení sporném zkoumá soud svou příslušnost z úřední povinnosti (§ 41 odstavec první j. n. a § 50 odstavec první uh. c. ř. s.) a to na základě údajů, jež jsou obsaženy v žalobě (§ 41 odstavec druhý j. n. a § 50 odstavec druhý uh. c. ř. s.). Podle údajů žaloby má žalovaný své obecné sudiště v Lučenci (§§ 65 a 68 j. n. a § 26 odstavec první uh. c. ř. s.), ale byl již u okresního soudu v Jaroměři právoplatně odsouzen k placení výživného, jehož zvýšení žalující dítě se domáhá. Ve státě Československém platí v důsledku čl. 2 zákona ze dne 28. října 1918, čís. 11 sb. z. a n. dvojí procesní právo, ale nikoliv obojí právo v celé oblasti, nýbrž každé ve své části jinak jednotného a nedílného státního celku (§ 3 ústavní listiny ze dne 29. února 1920, čís. 121 sb. z. a n.). Platí tudíž v historických zemích procesní zákony, převzaté z práva uherského. Ustanovuje-li zákon ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. v čl. III. čís. 3 a ve čl. VII. čís. 2 písm. i), že tuzemskem ve smyslu civilních řádů soudních, o něž jde, jest území Československé republiky, ve kterém tyto zákony platí, nesluší tomu rozuměti tak, že obojí právo platí v celé oblasti státu, nýbrž tak, jak bylo řečeno. Každé z obou procesních práv platí ve své oblasti výlučně a každý z obou soudů, mezi nimiž spor o příslušnost vzešel, vázán jest jen procesním právem, pro něj platným. S tohoto hlediska mají pravdu oba soudy: okresní soud v Jaroměři v tom, že odmítl místní příslušnost s poukazem na §§ 65 a 68 j. n., neboť jde o spor nový, ohledně něhož místní i věcná příslušnost má býti zkoumána podle nové žaloby; okresní soud v Lučenci pak v tom, že odmítl příslušnost s poukazem na předchozí právoplatný rozsudek okresního soudu v Jaroměři o placení výživného, neboť jde o žalobu ve smyslu §u 413 uh. c. ř. s., ve které se žádá změna prvotního rozsudku co do výše výživného. Za tohoto stavu věci nelze tedy vysloviti, že ten neb onen soud podle platných zákonných předpisů o příslušnosti jest pro tento spor místně příslušným. Následkem toho chybí tu zákonné předpoklady pro místní příslušnost tuzemského soudu pro spor, který tuzemským soudům k rozhodnutí je přikázán, a nezbylo než použiti §u 28 j. n. a §u 52 uh. c. ř. s. Protože žalovaný jest podle žaloby posádkou v Lučenci a protože podle §u 53 odstavec první uh. c. ř. s. může býti soud místně příslušný na Slovensku určen i v řízení sporném z povinnosti úřední, byl ustanoven okresní soud v Lučenci.

Čís. 4169.

Směrnice pro určení výše výpravy (§ 1231 obč. zák.). Může dostihnouti ba i přesahovati povinný díl.

(Rozh. ze dne 23. září 1924, R II 263/24.)